

op stop naar het hoger onderwijs

Elisabet Campforts en Imke Vandenberghe

Het CLB helpt.

VCLB Service cvba

De VCLB Service cvba biedt publicaties, materialen, diensten en infrastructuur die nuttig zijn voor leerlingenbegeleiding in de ruime zin. Ze richt zich in de eerste plaats tot centra voor leerlingenbegeleiding en onderwijs, maar ook naar andere organisaties, ouders en leerlingen.

Anatole Francestraat 119 bus 2
1030 Brussel
02 240 07 65
info@vclb-service.be
www.vclb-service.be

Auteurs: Elisabet Campforts en Imke Vandenberghe
Coördinatie: Johan David

De auteurs danken alle CLB-collega's en anderen die rechtstreeks of onrechtstreeks een bijdrage hebben geleverd.

Inhoudelijke ondersteuning: Kris Van den Bossche, Johan David, Bart De Wever en Jean-Marie Vansteenwinckel
Cartoons: Kristof Vanhoorne alias Krootje
Taaladvies: Tijn De Bast
Vormgeving: Annelies De Graeve
Technische ondersteuning: Geert Wittoek
Technische coördinatie: Jean-Marie Vansteenwinckel

Verantwoordelijke uitgever: Stefan Grielens

D/2021/0381/5
ISBN: 9789491562181
© VCLB Service cvba

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Inhoud

studiekeuzeproces	5
kijk eens rond...	6
1. Wat heeft de wereld voor jou in petto?	6
2. Ze zeggen zoveel...	6
3. Maakt het jou wat uit?	7
studieaanbod	9
1. De structuur van het hoger onderwijs	9
2. Basisbegrippen van het hoger onderwijs	10
3. Opleidingen buiten het hoger onderwijs	12
4. Een eerste verkenning	12
5. Het leerkrediet	14
6. De SID-in	15
ken jezelf	16
1. Verken jezelf met Columbus	16
2. Verken jezelf met Op Stap Naar	17
3. Waarden	17
4. I-Prefer	18
5. Talenten	18
6. Schoolse vaardigheden	19
7. Startcompetenties	21
8. Leer- en werkhouding	21
9. Voorkennis	22
10. Explorer op Onderwijskiezer	22
beroepen	23
1. Beroepen die mij nu aanspreken	23
2. Beroepsaspecten	23
3. Verkenning van het vacatureaanbod	24
kiezen	26
1. Van naderbij bekeken	26
2. Manier van kiezen	27
3. Voorlopige studiekeuze	29
4. Valkuilen bij de studiekeuze	32
5. Zeker van je studiekeuze	32
6. Durven kiezen	33
7. Definitieve studiekeuze	33
8. Aan welke instelling gaan studeren?	34
klaar voor de start?	35
1. Studiekeuze van naderbij bekeken	35
2. De studierichting beter leren kennen	36
3. Voordelen pendelen/kot	36
4. Hoe veel kost een jaar studeren?	37
5. Praat eens met een afgestudeerde	38
6. Reflectieoefening	39

KIJK OP WWW.OPSTAPNAAR.BE VOOR EXTRA ACTIVITEITEN.

studiekeuzeprocés

Om een goede studiekeuze te maken is het belangrijk om 6 'studiekeuzetaken' uit te voeren. In deze brochure worden de keuzetaken weergegeven aan de hand van hun symbool. De studiekeuzetaken zijn geen eenmalige fases die doorlopen worden: de deeltaken verlopen cyclisch en vloeien door elkaar.

In het filmpje “Tips voor een goede studiekeuze legt een student uit hoe hij een keuze maakt. Herken je hierin de bovenstaande stappen? www.opstapnaar.be.

kijk eens rond...

Wie naar het hoger onderwijs gaat, neemt dromen, verwachtingen, opvattingen en gevoelens mee. Leveren die je de nodige energie om keuzes te maken? Om vooruit te kijken en te gaan? Of merk je dat je wordt

1. Wat heeft de wereld voor jou in petto?

 Bekijk op www.opstapnaar.be het filmpje van TV klasse “De klas van 2010” waarin enkele laatstejaarsleerlingen getuigen over hun dromen, angsten en verwachtingen. Herkenbaar?

2. Ze zeggen zoveel...

Het secundair onderwijs en het hoger onderwijs verschillen op heel wat punten van elkaar. Bespreek de verschilpunten in de klas. Klopt dit met de verhalen die je erover gehoord hebt?

zelf verantwoordelijk

- ⇒ Er worden meestal geen toetsen tijdens het jaar georganiseerd.
- ⇒ Je moet er zelf voor zorgen dat tegen je examens alle leerstof is verwerkt.

hoeveelheid stof

- ⇒ De hoeveelheden zijn groter dan in het secundair onderwijs.
- ⇒ Vaak worden lesnotities gecombineerd met artikels en handboeken.

studentenleven

- ⇒ Cantussen, fuiven, optredens, filmavonden, themadagen, ... maken allemaal deel uit van het studentenleven.
- ⇒ Je kiest zelf of je eraan deelneemt.

academische kalender

- ⇒ Het academiejaar start niet op 1 september.
- ⇒ De kerstvakantie dient meestal om te studeren.
- ⇒ Je hebt niet altijd een herfst- en krokusvakantie.

erasmus

- ⇒ In het hoger onderwijs kan je ervoor kiezen om (een deel van) je opleiding in het buitenland te volgen.

uurrooster

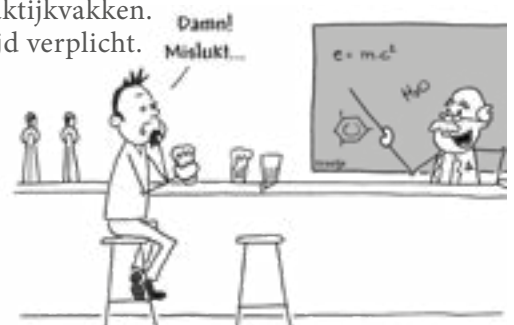
- ⇒ In het uurrooster volgen niet alle vakken elkaar op.
- ⇒ Er kunnen springuren tussen zitten.

tempo

- ⇒ Proffen en docenten kunnen gemakkelijk 50 pagina's per les behandelen.

bros-sen

- ⇒ Aanwezigheid is meestal verplicht in de praktijkvakken.
- ⇒ In de hoorcolleges is aanwezigheid niet altijd verplicht.

3. Maakt het jou wat uit?

Meisjes en jongens kiezen over het algemeen voor andere studierichtingen. Kijk naar “çavaria – gender en onderwijs” op www.opstapnaar.be (tot 3’34”) over de beïnvloeding van studie- en beroepskeuzes vanaf de kleuterklas. Speelt dit in jouw keuze ook wel mee? Maakt het voor jou uit of een richting typisch mannelijk/vrouwelijk is? Beargumenteer:

.....

.....

.....

.....

.....

Bij sommige studierichtingen is de kans groot dat je later veel geld zal verdienen, bij andere is die minder groot. Maakt het voor jou uit of je later veel zal verdienen? Beargumenteer:

.....

.....

.....

.....

.....

Sommige studierichtingen bieden een grote werkzekerheid (knelpuntberoepen), bij andere is de kans op werkgelegenheid minder zeker. Maakt het voor jou uit of je veel of weinig kans hebt op tewerkstelling? Beargumenteer:

.....

.....

.....

.....

.....

De duur van studierichtingen is verschillend. Een bachelor kan je behalen op 3 jaar tijd, voor een master moet je daar nog eens één, twee of drie jaar bij studeren. Maakt het voor jou uit hoe lang je studierichting duurt? Beargumenteer:

.....

.....

.....

.....

.....

Studeren en interculturaliteit

Kijk naar “Kwam een allochtone eerste generatiestudent op de unief...” op www.opstapnaar.be. Zie jij hierbij mogelijke belemmeringen voor jou?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Sommige onderwijsinstellingen hebben een brochure in meerdere talen met informatie voor ouders: www.opstapnaar.be.

Studeren met een functiebeperking

Kijk naar de ervaringen van 3 Nederlandse studenten in “Iets aan de hand?” op www.opstapnaar.be. Zie jij hierbij mogelijke belemmeringen voor jou?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Op www.siho.be vind je een overzicht van contactpersonen van alle Vlaamse instellingen die studenten met een functiebeperking begeleiden.

studieaanbod

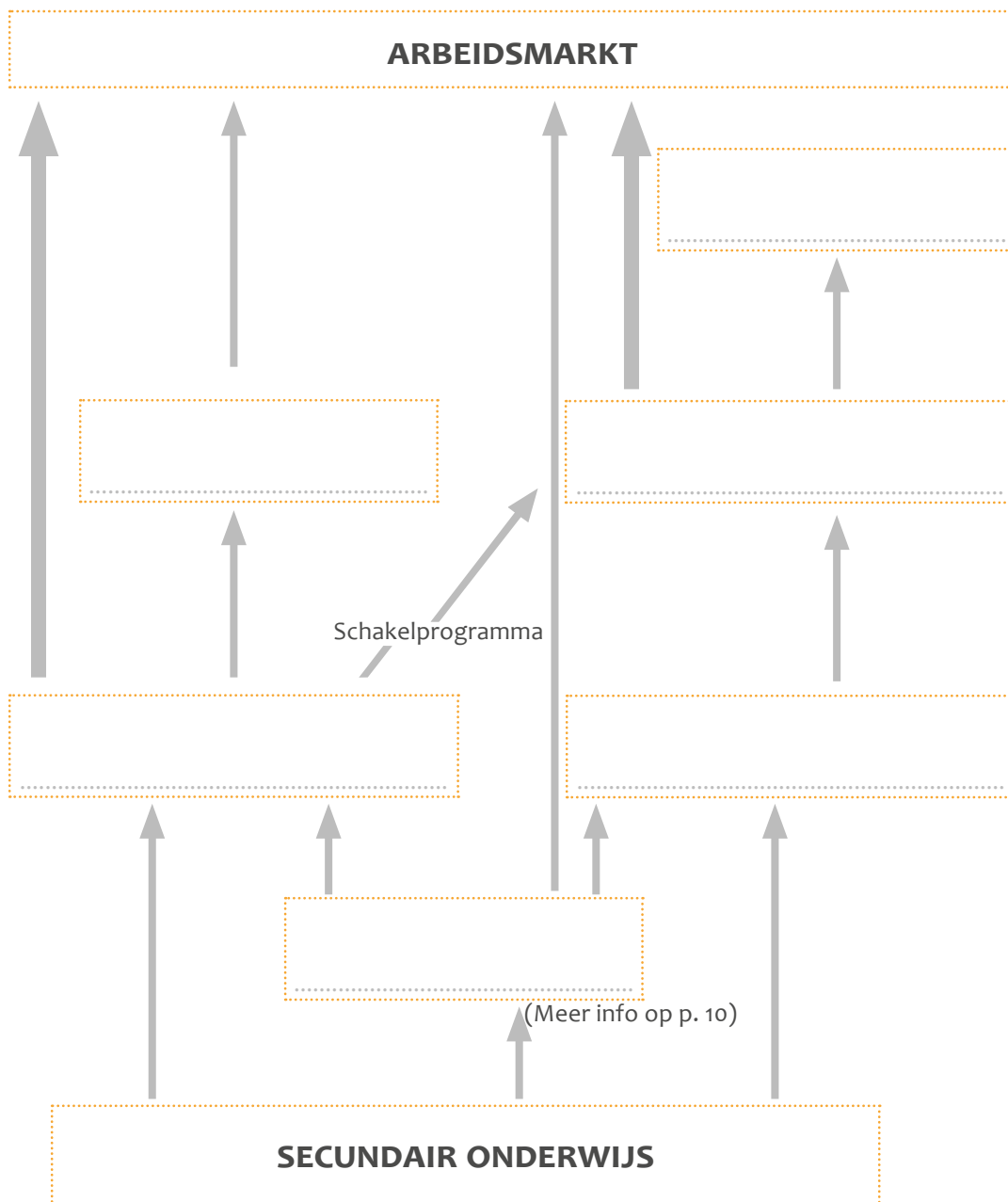
In het hoger onderwijs en binnen andere opleidingen is de laatste jaren heel veel veranderd. Om wegwijs te raken in de structuur, de studiegebieden en -richtingen zijn enkele basisbegrippen handig om met kennis van zaken te kiezen.

1. De structuur van het hoger onderwijs

Vul onderstaand schema aan:

professionele bachelor - academische bachelor - master -
bachelor na bachelor (banaba) - master na master (manama) - graduaatsopleiding

Tip:
Voor je afgestudeerd door de OUG

2. Basisbegrippen van het hoger onderwijs

STUDIEPUNTEN

- ⇒ De omvang van een opleiding wordt niet uitgedrukt in uren, maar in studiepunten.
- ⇒ Een studiepunt komt overeen met ongeveer 25 à 30 uren studiebelasting (les volgen, studeren, opdrachten maken ...).
- ⇒ 60 studiepunten vormt de normale studiebelasting voor 1 jaar. Vaak noemt men dit het modeltraject. In het eerste jaar starten de meeste studenten binnen dit modeltraject.
- ⇒ Elk vak heeft een bepaald aantal studiepunten. Hoe meer uren je moet investeren in een vak, hoe groter het aantal studiepunten.
- ⇒ Studiepunten zijn ook belangrijk voor het studiegeld, het eindresultaat, de toleranties, het aantal onvoldoendes dat je mag hebben, het leerkrediet ...

GRADUAATSOPLEIDINGEN EN HBO5 VERPLEEGKUNDE

- ⇒ Graduaatsopleidingen behoren tot het hoger onderwijs en zijn erg praktijkgericht. Ze bereiden voor op een welbepaald beroep en richten zich op de arbeidsmarkt. Ze zijn minder theoretisch dan (professionele) bacheloropleidingen. Graduatens zijn sterk gericht op werkplekleren: het aanleren en toepassen van competenties in reële werksituaties. De theorie staat altijd in functie van de praktijk.
- ⇒ Qua niveau situeert de graduaatsopleiding zich tussen het secundair onderwijs en een bacheloropleiding in. Elke graduaatsopleiding wordt uitgedrukt in studiepunten. Zij geven de omvang van de opleiding weer. Er zijn graduaatsopleidingen van 90 of 120 studiepunten.
- ⇒ HBO5 Verpleegkunde wordt door de hogescholen ondergebracht in het studiegebied 'Gezondheidszorg', ook al is deze opleiding het resultaat van een samenwerkingsverband tussen een secundaire school en een hogeschool. Deze opleiding duurt 3 jaar.
- ⇒ Info over de graduaatsopleidingen en HBO5 vind je op www.onderwijskiezer.be/v2/hoger/hoger_graduaatsopleidingen.php

BACHELOR

- ⇒ Kenmerken van een bacheloropleiding:
 - ▶ bestaat uit 180 studiepunten
 - ▶ 3 jaar voltijds studeren
 - ▶ leidt tot een diploma
- ⇒ In Vlaanderen wordt een onderscheid gemaakt tussen twee soorten bacheloropleidingen:

Een professionele bachelor

- ▶ aan een hogeschool
- ▶ aan een School of Arts
- ▶ aan de Hogere Zeevaartschool
- ▶ gericht op verwerven van eerder praktische kennis
- ▶ ontwikkeling van vaardigheden
- ▶ praktijkvakken en stage
- ▶ voorbereiding arbeidsmarkt

Een academische bachelor

- ▶ aan een universiteit
- ▶ aan een School of Arts
- ▶ aan de Hogere Zeevaartschool
- ▶ gericht op verwerven van eerder theoretische kennis
- ▶ diepgaande wetenschappelijke vorming
- ▶ brede, algemene kennis
- ▶ voorbereiding master

VERKORTE BACHELOR

- ⇒ Wanneer een student in het bezit is van een (professionele of academische) bachelordiploma of een masterdiploma en nog een bijkomende opleiding wil volgen, kan dit soms via een verkort traject.

SCHAKELPROGRAMMA

- ⇒ Wanneer een student na een professionele bachelor een masterdiploma wil behalen, kan dit in sommige gevallen via een schakelprogramma.
- ⇒ In het schakelprogramma worden voornamelijk academische vaardigheden bijgebracht, zodat je in de master start met evenwaardige voorkennis als academische bachelorstudenten. Wanneer je het schakelprogramma voltooid hebt, krijg je toegang tot één specifieke master.

VOORBEREIDINGSPROGRAMMA

- ⇒ Een voorbereidingsprogramma is een overgangsprogramma (en dus geen opleiding op zichzelf) tussen een bachelor en een vervolgopleiding, te volgen als de bachelor niet rechtstreeks aansluit bij de vervolgopleiding.
- ⇒ Soms is al tijdens de bacheloropleiding de mogelijkheid voorzien om je voor te bereiden op een niet-aansluitende master via de aangeboden minors (keuzepakket uit een ander studiegebied).

MASTER

- ⇒ Een masteropleiding kan je volgen na het behalen van een academische bachelor.
- ⇒ Soms kan een masteropleiding ook gestart worden na het volgen van een voorbereidingsprogramma of na het succesvol beëindigen van een schakelprogramma of verkorte bachelor.
- ⇒ Een masteropleiding telt minimum 60 studiepunten.
- ⇒ De masteropleiding wordt afgerond door het maken van een masterproef.

BACHELOR NA BACHELOR

- ⇒ Een gespecialiseerde opleiding voor studenten die al een bachelordiploma hebben.

MASTER NA MASTER

- ⇒ Een gespecialiseerde masteropleiding voor studenten die al een masterdiploma hebben.

Voor sommige opleidingen gelden, naast de normale toelatingsvoorwaarden (te vinden op [Onderwijskiezer](#)) **bijkomende toelatingsvoorwaarden:**

- ▶ Er is een toelatingsproef voor de bacheloropleidingen in het studiegebied Geneeskunde en Tandheelkunde.
- ▶ Er zijn bekwaamheidsproeven (artistieke toelatingsproeven) om toegelaten te worden tot het hoger kunstonderwijs. Het gaat om de opleidingen en opleidingsonderdelen in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten.
- ▶ De hogescholen en universiteiten kunnen een test over je kennis van de onderwijstaal als voorwaarde stellen.
- ▶ Voor de lerarenopleiding is er een verplichte maar niet-bindende instaptoets.

3. Opleidingen buiten het hoger onderwijs

Ook buiten het hoger onderwijs zijn er heel wat mogelijkheden om verder te studeren. Meer informatie hierover vind je in de brochure “Wat na het secundair onderwijs” of op . Hier vind je een opsomming van de mogelijkheden.

Secundair onderwijs

- ▶ Zevende specialisatiejaren BSO
- ▶ Se-n-Se
- ▶ Voorbereidende jaren hoger onderwijs
- ▶ Examencommissie

Kerkelijk hoger onderwijs

- ▶ Grootseminarie in Brugge
- ▶ Johannes XXIII-Seminarie in Leuven

Volwassenenonderwijs

- ▶ De basiseducatie
- ▶ Het secundair volwassenenonderwijs

Uniformopleidingen

- ▶ Defensie
- ▶ Politie
- ▶ Burgerluchtvaart
- ▶ Brandweer

Syntra-opleidingen

- ▶ Voltijdse dagopleidingen
- ▶ Ondernemingsopleiding
- ▶ Korte cursussen en bijscholingen

4. Een eerste verkenning

Ga voor deze opdracht op zoek naar de informatie over de studierichting waarvoor je op dit moment veel interesse hebt. Beantwoord onderstaande vragen aan de hand van .

In de brochure “Wat na het secundair onderwijs” vind je een volledige lijst met alle opleidingen die in Vlaanderen georganiseerd worden. Overloop deze lijst volledig en duid de richtingen aan die jou aanspreken.

STUDIERICHTING:

- Professionele bachelor Academische bachelor
 Graduaat / HBO5 Andere

▶ In welke mate past deze richting bij jouw vaardigheden en interesses? Omcirkel:

-- - +/- + ++

▶ Welk aspect, welke klemtoon interesseert je het meest?

.....
.....
.....

► Als je de beroepsbeschrijving leest, in welke mate denk je dat je je goed zou voelen in zo'n werkomgeving? Omcirkel:

-- - +/- + ++

► Welke (andere) afstudeerrichting interesseert je?

.....

.....

.....

► Zou je nog een vervolgopleiding willen volgen? Zo ja, welke?

.....

.....

.....

► Binnen welke instelling zou je deze opleiding willen volgen?

.....

.....

.....

► Zoek op de website van de VDAB hoeveel procent van de mensen die deze opleiding hebben gevolgd en zich hebben ingeschreven bij de VDAB nog werkzoekend zijn na een jaar:

.....

► Welke voorbereidende activiteiten kunnen voor jou interessant zijn?
(Zoek op in de rechterkolom.)

.....

.....

.....

► Zijn er knelpuntberoepen die je interesseren?
(Zoek via knelpuntberoepen, die in de rechterkolom staan.)

.....

.....

.....

5. Het leerkrediet

Het leerkrediet moedigt studenten aan om een bewuste studiekeuze te maken en zet de instellingen aan om hun studenten goed te begeleiden.

Belangrijk!

- ⇒ Bonus: De eerste 60 studiepunten waarvoor je slaagt, krijg je dubbel terug.
- ⇒ Aftrek: Wanneer je een masterdiploma behaalt, worden 140 studiepunten afgetrokken van je leerkrediet.
- ⇒ Gevolgen van het leerkrediet: Als je leerkrediet op nul komt, dan kan je je enkel nog inschrijven met de toestemming van de instelling en kan de instelling het studiegeld verdubbelen.
- ⇒ Voor wie?
 - ▶ Alle bachelors en masters onder diploma- of creditcontract.
 - ▶ NIET voor schakel- en voorbereidingsprogramma's, manama's, banaba's, lerarenopleiding en HBO.
- ⇒ Daarnaast mogen hogescholen en universiteiten op basis van tegenvallende resultaten in het Hoger onderwijs je ook al sneller de toegang ontzeggen tot een studierichting, los van leerkrediet.

⇒ Voorbeelden

Voorbeeld 1: Anouk

Anouk start in het eerste jaar van een professionele bachelor. Ze slaagt het eerste jaar voor al haar 60 opgenomen studiepunten. Hoeveel leerkrediet heeft Anouk op het einde van het eerste jaar?

Voorbeeld 2: René

René start in een academische bachelor. Hij behaalt in het eerste jaar slechts 10 studiepunten. Het jaar nadien herpakt hij zich en slaagt in de 60 opgenomen studiepunten. Vul onderstaand schema aan.

Academiejaar	1	2	3	4
Beginsaldo	140
Ingezet	60	60	60	50
Verworven	10	60	60	50
Stand einde academiejaar

Na 4 jaar heeft René zijn academische bachelordiploma behaald. In 2017-2018 start hij aan een 1-jarige masteropleiding. Wanneer hij de 60 studiepunten terugverdient, waarvoor hij ingeschreven is, hoeveel zal zijn leerkrediet bedragen op het einde van het academiejaar?

6. De SID-in

SID-in zijn studie- en informatiedagen die door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming en de CLB's in elke provincie georganiseerd worden. Laatstejaars secundair onderwijs maken er kennis met de brede waaier aan studie- en beroepsmogelijkheden na het secundair onderwijs. Het vormt de ideale gelegenheid om verschillende studierichtingen in verschillende instellingen te vergelijken.

Meer info op www.onderwijskiezer/sidin.

Ter voorbereiding kan je al de brochure “**Wat na het secundair onderwijs?**” raadplegen. Je vindt er een interessante checklist voor de SID-in.

Over welke opleidingen wil je meer te weten komen? Vul in.

STUDIERICHTING:

Professionele bachelor Academische bachelor Graduaat / HBO5 Andere

Vragen die je in verband met deze richting wil stellen:

.....

.....

.....

.....

.....

STUDIERICHTING:

Professionele bachelor Academische bachelor Graduaat / HBO5 Andere

Vragen die je in verband met deze richting wil stellen:

.....

.....

.....

.....

.....

STUDIERICHTING:

Professionele bachelor Academische bachelor Graduaat / HBO5 Andere

Vragen die je in verband met deze richting wil stellen:

.....

.....

.....

.....

.....

ken jezelf

Een studierichting en –niveau kiezen die bij jou past, begint bij het verkennen van verschillende aspecten van je persoon.

1. Verken jezelf met Columbus

Werk je school met de exploratieproef Columbus op www.onderwijskiezer.be/columbus? Wanneer je alle onderdelen hebt ingevuld, dan heb je feedback gekregen over:

HOE KIES IK?

- de manier waarop je je keuzeproces aanpakt.

WIE BEN IK?

- je attitude je motivatie je faalangst
- je tijdbeheer je zelftesting je concentratie
- je leergedrag je zelfsturing je zelfeffectiviteit
- je relateren & structureren je memoriseren

WAT KAN IK?

- wiskunde woordenschat
- talige strategieën redeneervaardigheden

WAT WIL IK?

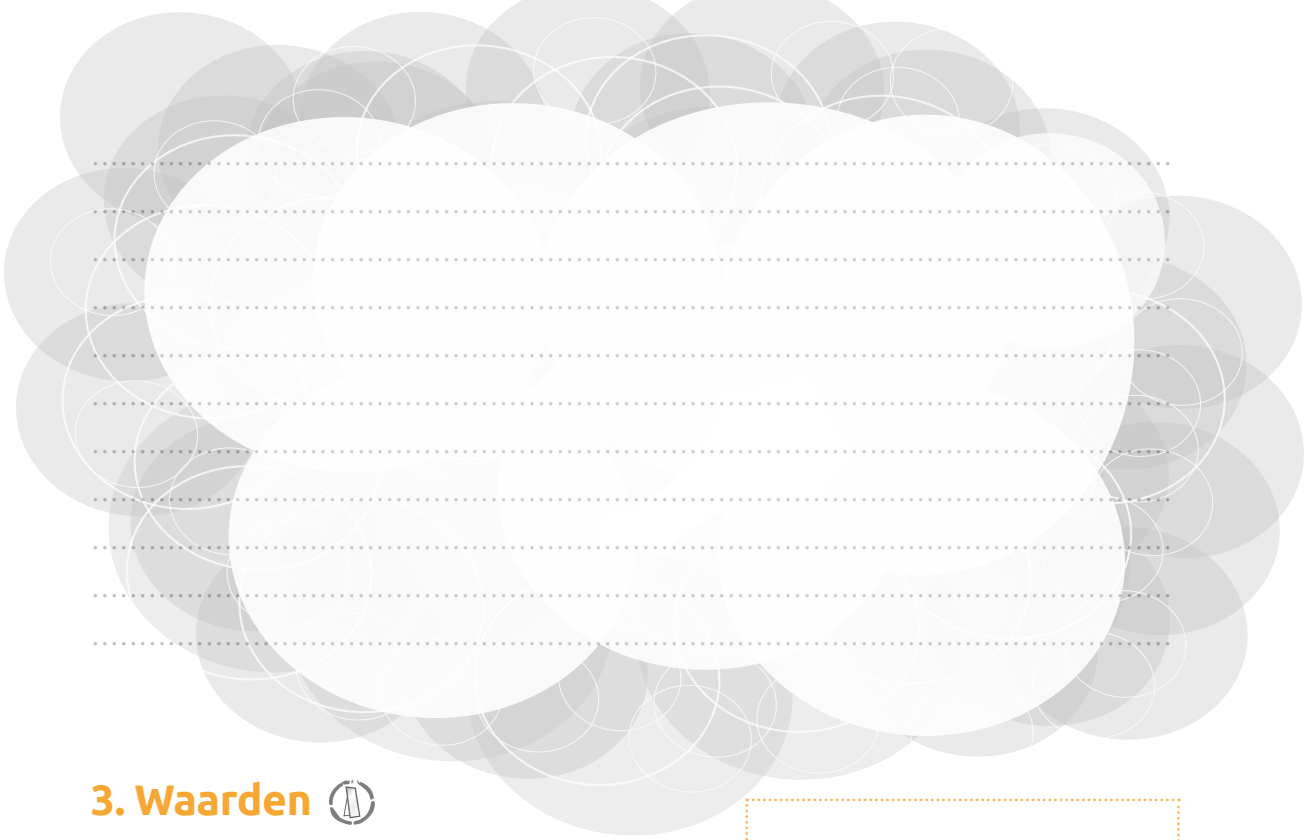
- je persoonlijk interesseprofiel

Is de feedback duidelijk? Helpt deze verkenning je verder?
Andere werkvormen om jezelf te verkennen vind je op de hiernavolgende pagina's.
Explorer op Onderwijskiezer.be helpt je om studierichtingen te vinden die meer precies bij jou passen (zie p. 22).

2. Verken jezelf met Op Stap Naar

Werkt jouw school niet met Columbus of wil je nog andere verkennende werkvormen, dan kan je hier aan de slag.

Stel je voor: het is 2030... Hoe ziet jouw leven er dan uit? Welk beroep oefen je uit? Welke hobby's heb je? Wat is jouw familiale situatie...?

3. Waarden

Meestal ben je je niet bewust van de waarden en de motieven die achter je keuzes liggen. Wanneer je hier wel naar op zoek gaat, helpt het om betere keuzes te maken.

Om je waarden beter te leren kennen, kan je op www.opstapnaar.be het waardentestje invullen. Vul nadien hiernaast je top 5 waarden in.

Daag je ouders uit!

Laat je ouders hetzelfde testje invullen. Hierbij selecteren zij de waarden die ze denken dat voor jou belangrijk zijn of jou typeren. Welke top 5 waarden hebben je ouders voor jou geselecteerd?

▶ Ouder 1	▶ Ouder 2
.....
.....
.....
.....
.....

De waarden van andere personen inschatten is helemaal niet gemakkelijk!

4. I-Prefer

Aan de hand van deze test kom je te weten in welke mate je interesse uitgaat naar een van de volgende 14 belangstellingsdomeinen. De test vind je op .

Opzoeken van aansluitende opleidingen:

Als je in de grafiek klikt op de naam van een belangstellingsdomein krijg je een lijst met opleidingen die te maken hebben met het domein. Door verder te klikken op deze opleidingen verneem je meer informatie over deze opleidingen.

Vul onderstaand rooster aan:

▶ belangstellingsdomein	▶ aansluitende opleidingen
hoogste score:	1. 2. 3.
2e hoogste score:	1. 2. 3.
3e hoogste score:	1. 2. 3.

5. Talenten

Stel dat je een sollicitatiegesprek hebt voor een leuke studentenjob. De interviewer vraagt je om 3 talenten van jezelf te geven, wat antwoord je?

1.
2.
3.

Van welke van deze talenten vind je het belangrijk dat ze ook in je latere beroep voorkomen?

.....

- ▶ Vraag aan een vriend(in) wat hij/zij vindt waar jij goed in bent:

.....

- ▶ Vraag aan je ouders wat zij vinden waar jij goed in bent:

.....

6. Schoolse vaardigheden

Moderne talen	Jouw Cijfers			Jouw oordeel	
	4e jaar	5e jaar	6e jaar	Aanleg	Interesse
	-- - +- + ++	-- - +- + ++	-- - +- + ++	-- - +- + ++	-- - +- + ++
Nederlands	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Frans	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Engels	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Duits	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Ik wil volgend jaar iets studeren waarin talen aan bod komen:

ja nee

Samenvatting cijfers en beoordeling “moderne talen”:

.....

.....

.....

Wetenschappelijke vakken	Jouw Cijfers			Jouw oordeel	
	4e jaar	5e jaar	6e jaar	Aanleg	Interesse
	-- - +- + ++	-- - +- + ++	-- - +- + ++	-- - +- + ++	-- - +- + ++
Wiskunde	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Aardrijkskunde	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Biologie	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Chemie	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Fysica	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Natuurwetenschappen	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Ik wil volgend jaar iets studeren waarin wiskunde en/of wetenschappen aan bod komen:

ja nee

Samenvatting cijfers en beoordeling “wetenschappelijke vakken”:

.....

.....

.....

Maatschappij vakken	Jouw Cijfers			Jouw oordeel	
	4e jaar	5e jaar	6e jaar	Aanleg	Interesse
	-- - +- + ++	-- - +- + ++	-- - +- + ++	-- - +- + ++	-- - +- + ++
Geschiedenis	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Godsdienst/zedenleer	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Ik wil volgend jaar iets studeren waarin maatschappijvakken aan bod komen:

ja nee

Samenvatting cijfers en beoordeling “maatschappijvakken”:

.....

.....

.....

Andere vakken	Jouw cijfers			Jouw oordeel	
	4e jaar	5e jaar	6e jaar	Aanleg	Interesse
	-- - + + ++	-- - + + ++	-- - + + ++	-- - + + ++	-- - + + ++
Lichamelijke opvoeding	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
.....	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
.....	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
.....	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
.....	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
.....	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
.....	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Ik wil volgend jaar iets studeren waarin een van de andere vakken aan bod komt:

ja nee

Samenvatting cijfers en beoordeling “andere vakken”:

.....

.....

.....

.....

.....

Je kan op zoeken welke studierichtingen aansluiten bij de schoolvakken. Doe dit voor 3 schoolvakken waar je veel interesse voor hebt en waar je goede resultaten voor haalt. Welke aansluitende opleidingen interesseren je?

SCHOOLVAK IN HET SECUNDAIR ONDERWIJS	AANSLUITENDE OPLEIDINGEN
.....	1. 2. 3.
.....	1. 2. 3.
.....	1. 2. 3.

7. Startcompetenties

Op www.opstapnaar.be vind je een link naar de tekst van de Vlaamse Onderwijsraad. In deze tekst vind je de algemene instapcompetenties (dit zijn algemene vaardigheden, attitudes en kennis) die van een beginnende bachelorstudent verwacht worden. Hoe meer je er bezit, hoe comfortabeler je startpositie zal zijn in het hoger onderwijs.

► Van welke competenties ben je zeker dat je ze hebt?

.....

.....

.....

► Van welke competenties ben jij zeker dat je ze nog niet hebt?

.....

.....

.....

Verschillende instellingen hoger onderwijs bieden pakketten aan om je competenties te verkennen en te verbeteren. Een goed programma om in de klas te werken rond competenties vind je op www.opstapnaar.be . Hier kan je werken rond competenties in verband met ICT, taal, studiekeuze en studiemethode.

8. Leer- en werkhouding

Op welke manier studeer je op dit ogenblik? Vul de in op . Vul nadien je resultaten verder aan.

Studie motivatie en studie-inzet	Studiemethode en rendement	Algemeen totaal
Mijn resultaat:	Mijn resultaat:	Mijn resultaat:
Beoordeling:	Beoordeling:	Beoordeling:
.....
.....

Kies uit het overzicht van de sterke en de zwakke resultaten op de I-study:

- Een van je sterke punten van studiemotivatie en één van je sterke punten van studiemethode waarvan je denkt dat ze je goed van pas komen in het hoger onderwijs.
 -
 -

2. Twee zwakkere punten waarvan je je voorneemt om er in het hoger onderwijs werk van te maken om ze te verbeteren.

-
-

9. Voorkennis

Zelftests laten je toe om vrijblijvend je voorkennis te meten. Op vind je onder Zelftests een overzicht uit verschillende instellingen.

Bijvoorbeeld:

- ▶ testen van je academisch Nederlands
- ▶ wiskunde voor ingenieurswetenschappen
- ▶ wetenschappen voor Lichamelijke opvoeding en bewegingswetenschappen
- ▶ ijkingsstest wiskunde georganiseerd door de universiteiten
- ▶ enz.

10. Explorer op

Explorer helpt je zoeken naar opleidingen die jou kunnen boeien uit de ellenlange lijst van opleidingen in het hoger onderwijs.

- ⇒ Beoordeel de vakken of domeinen die je interesseren met een score.
- ⇒ Explorer berekent hoe goed opleidingen passen bij jouw interesse.
- ⇒ Je kan nadien je scores en de lijst met opleidingen bekijken of opslaan.

Je vindt Explorer op www.onderwijskiezer.be/explorer.

beroepen

De relatie tussen studierichtingen en beroepen kan rechtlijnig maar evenzeer onbestaande zijn. Speelt je voorkeur voor een bepaald beroep mee in de keuze van een studierichting of –

1. Beroepen die mij nu aanspreken

Heb je er al eens over nagedacht welk beroep je later zou willen uitoefenen? Welke beroepen spreken je momenteel aan?

-
-
-
-

2. Beroepsaspecten

Welke aspecten vind je belangrijk in een beroep? Omcirkel.

▶ UITDAGEND

▶ RUSTIG

▶ AFWISSELEND

▶ VEEL CONTACT MET ANDEREN

▶ WERKZEKERHEID

▶ OVERTUIGEN

▶ OMGAAN MET OUDEREN

▶ VEEL BUITENWERK

▶ OMGAAN MET KINDEREN

▶ VEEL TECHNIEK

▶ VEEL REIZEN

▶ VEEL GELD VERDIENEN

▶ WERK MET DIEREN

▶ CREATIVITEIT

▶ SAMENWERKEN

▶ WETENSCHAPPELIJK

▶ ORGANISEREN

▶ AANDACHT VOOR HET MILIEU

▶ PRESTIGE

▶ LEIDING GEVEN

▶ ONDERHANDELEN

▶ HANDENARBEID

▶ COMPUTERWERK

▶ ARTISTIEK

3. Verkenning van het vacatureaanbod

Kijk op de website van de VDAB of jobat of vacature... of lees de jobaanbiedingen in de krant. Welke jobomschrijvingen spreken jou aan? Druk ze af/knip ze uit en plak ze hier.

Kijk bij de verschillende vacatures na wat de vereiste studies zijn. Komen jouw studieplannen hiermee overeen?

Zoek op de [website van de VDAB](#) vacatures op basis van een bepaalde studierichting. Je kan dit door bij de zoekopties bij 'vind een job' het gewenst diploma (professionele bachelor of master) en het studiegebied te selecteren.

Studiegebied	Interesse voor de vacatures?

kiezen

Het moment van kiezen komt dichterbij...
Ben je er klaar voor? Een verkenning van de keuzestijlen en hoe je omgaat met keuzecriteria kan je hierbij een duwtje in de

1. Van naderbij bekeken

Je weet nu hoe het hoger onderwijs in elkaar zit. Je hebt stilgestaan bij wie jij bent en wat je wil en je hebt al nagedacht over mogelijke beroepsuitwegen. Met deze achtergrond moet het lukken om de studierichting die bij je past te selecteren.

Ons eerste advies hierbij is dat je het een en ander van naderbij bekijkt. Dit kan je doen via verschillende manieren. We reiken hier enkele aan.

Info- dagen

- ⇒ Vragen stellen aan professoren, docenten en studenten
- ⇒ Cursussen inkijken en de moeilijkheidsgraad van de richting in te schatten.
- ⇒ Informatie over andere zaken die bij het studeren komen kijken:
 - ▶ studentenbegeleiding
 - ▶ studiekosten
 - ▶ zoeken van een kot
 - ▶ mobiliteit
 - ▶ sport en cultuur
 - ▶ studeren met een functiebeperking
 - ▶ ...

Open lesdagen

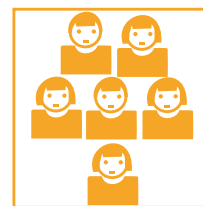
- ⇒ Zeer concreet kennis te maken met opleiding
- ⇒ Samen met de eerstejaars bachelorstudenten les volgen
- ⇒ Op die manier maak je kennis met de leerstof, de manier van lesgeven, de professoren en de docenten
- ⇒ Meestal tijdens de herfst- of krokusvakantie

2. Manier van kiezen*

SOCIAAL

Jij vindt het belangrijk dat je voor je mening steunt op andere mensen. Wanneer je kan zal je iets kiezen dat je vrienden of familie je adviseren om te kiezen.

- ⇒ Sterkte: Je bent zeker dat je nog mensen kent die deze keuze maken.
- ⇒ Uitdaging: Je laat je misschien beïnvloeden.

WELOVERWOGEN

Je hebt veel tijd nodig vooraleer je jouw keuze maakt. Je slaapt er liever nog een nachtje over.

- ⇒ Sterkte: Je overweegt alle opties grondig.
- ⇒ Uitdaging: Het is mogelijk dat je onzeker blijft.

SNEL

Jij hebt niet veel tijd nodig om een keuze te maken. Je neemt onmiddellijk een beslissing. Het eerste wat je leuk lijkt, daar ga jij voor.

- ⇒ Sterkte: Je neemt snel beslissingen.
- ⇒ Uitdaging: Het kan zijn dat je onvoldoende nadenkt over andere mogelijkheden.

GEVOELSMATIG

Je volgt je gevoel. Als je buikgevoel of je hart zegt dat het goed is, dan kies je hiervoor.

- ⇒ Sterkte: Je voelt je goed bij je keuze.
- ⇒ Uitdaging: Misschien zijn er ook andere goede keuzes.

LOGISCH

Je laat je verstand spreken. Je zet alle voor- en nadelen op een rijtje en kiest er dan het beste uit.

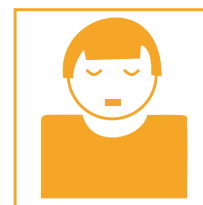
- ⇒ Sterkte: Je hebt goed nagedacht over je beslissing.
- ⇒ Uitdaging: Het kan zijn dat je hiervoor veel tijd nodig hebt.

INTUÏTIEF

Jij weet dat het zo moet zijn, je keuze is gebaseerd op een onbewust keuzeproces.

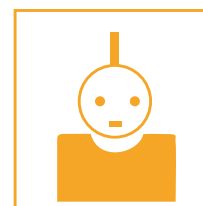
- ⇒ Sterkte: Het gevoel dat je bij jouw keuze hebt zit van in het begin goed.
- ⇒ Uitdaging: Je kan moeilijk benoemen waarom je deze keuze maakt.

EIGENZINNIG

Jij laat je niet beïnvloeden: jij weet wat je wil en je gaat ervoor.

- ⇒ Sterkte: Jij weet het beste welke keuze goed voor je is.
- ⇒ Uitdaging: Je mist zinvolle raad die mensen die je goed kennen kunnen geven.

Op welke manier kies jij uit volgende mogelijkheden?

keuze	manier van kiezen
professionele of academische bachelor of hoger beroepsonderwijs	
studierichting	
onderwijsinstelling	
thuis of op kot	

Met welke uitdaging moet jij rekening houden bij het kiezen van een studierichting?

.....

.....

.....

.....

3. Voorlopige studiekeuze

ALTERNATIEF 1:

Professionele bachelor Academische bachelor Graduaat / HBO5 Andere

Positieve punten 	Negatieve punten

Geef deze uitspraken een score op 10.

Deze studierichting past bij...

- ▶ mijn belangstelling: /10
- ▶ mijn studiehouding: /10
- ▶ mijn schoolse vaardigheden: /10
- ▶ het beroep dat ik later wil uitoefenen: /10

Ik kies voor deze studierichting omdat:

(meerdere opties zijn mogelijk)

- ik zeker ben dat ik deze richting aankan
- ik interesse heb in het beroep waartoe deze studierichting leidt
- veel mensen in mijn omgeving voor deze richting of dit studieniveau kiezen
- anderen mij deze richting adviseren
- de vakken van deze studierichting mijn interesseren
- ik het diploma van deze studierichting wil bereiken
- ik nog veel jobmogelijkheden openhoud met deze richting
- ik gepassioneerd ben voor dit domein
-
-
-
-

Mening van anderen (vrienden, ouders, leerkrachten, ...):

.....

.....

.....

.....

.....

ALTERNATIEF 2:

Professionele bachelor Academische bachelor Graduaat / HBO5 Andere

Positieve punten 	Negatieve punten

Geef deze uitspraken een score op 10.

Deze studierichting past bij...

- ▶ mijn belangstelling: ▶ mijn studiehouding:
▶ mijn schoolse vaardigheden: ▶ het beroep dat ik later wil uitoefenen:

Ik kies voor deze studierichting omdat:

(meerdere opties zijn mogelijk)

- ik zeker ben dat ik deze richting aankan
- ik interesse heb in het beroep waartoe deze studierichting leidt
- veel mensen in mijn omgeving voor deze richting of dit studieniveau kiezen
- anderen mij deze richting adviseren
- de vakken van deze studierichting mijn interesseren
- ik het diploma van deze studierichting wil bereiken
- ik nog veel jobmogelijkheden openhoud met deze richting
- ik gepassioneerd ben voor dit domein
-
-
-
-

Mening van anderen (vrienden, ouders, leerkrachten, ...):

Hand-drawn style boxes with dotted lines for writing notes.

ALTERNATIEF 3:

Professionele bachelor Academische bachelor Graduaat / HBO5 Andere

POSITIEVE PUNTEN 	NEGATIEVE PUNTEN

Geef deze uitspraken een score op 10.

Deze studierichting past bij...

- ▶ mijn belangstelling: .../10
- ▶ mijn studiehouding: .../10
- ▶ mijn schoolse vaardigheden: .../10
- ▶ het beroep dat ik later wil uitoefenen: .../10

Ik kies voor deze studierichting omdat:

(meerdere opties zijn mogelijk)

- ik zeker ben dat ik deze richting aankan
- ik interesse heb in het beroep waartoe deze studierichting leidt
- veel mensen in mijn omgeving voor deze richting of dit studieniveau kiezen
- anderen mij deze richting adviseren
- de vakken van deze studierichting mijn interesseren
- ik het diploma van deze studierichting wil bereiken
- ik nog veel jobmogelijkheden openhoud met deze richting
- ik gepassioneerd ben voor dit domein
-
-
-
-

Mening van anderen (vrienden, ouders, leerkrachten, ...):

Hand-drawn style boxes containing horizontal dotted lines for writing notes.

4. Valkuilen bij de studiekeuze

► PERFECTIE ZOEKEN

De perfecte studiekeuze bestaat niet. Er zullen steeds vakken zijn die je graag en minder graag doet.

► TE SNEL KIEZEN

Als je te snel kiest, bestaat de kans dat je andere, goede alternatieven over het hoofd ziet. Een goed beeld van de mogelijkheden vergroot de kans op een goede studiekeuze.

► ENKEL MET JE VERSTAND KIEZEN

Wanneer je alle studierichtingen die er bestaan met voor-en nadelen zou afwegen, wil dat niet zeggen dat je de goede studierichting zal kiezen: volg niet alleen je hoofd, maar ook je hart!

► ENKEL LUISTEREN NAAR WAT ANDEREN ZEGGEN

Luisteren naar wat anderen zeggen kan zinvol zijn om een beter zicht te krijgen op jezelf. Anderen kunnen misschien zelfs interessante studierichtingen aanraden waar je zelf nog niet aan gedacht had. Maar de uiteindelijke studiekeuze moet iets zijn wat jij graag doet en waar jij jezelf 100% kan achter zetten.

► JEZELF OVERSCHATTEN

Dromen realiseren is fantastisch, maar wees hierbij ook realistisch. Na zes jaar ervaring in het secundair onderwijs weet je wat je sterktes en zwaktes zijn. Je weet ook hoeveel tijd je nu in je studies investeert.

5. Zeker van je studiekeuze

Als je nog twijfelt over welke richting voor jou de meest geschikte is, dan is het keuzerooster dat je vindt op **Onderwijskeuze** onder 'Hoger onderwijs' een handig hulpmiddel. Het sluit aan bij een rationele manier van keuzes maken. In de handleiding die je bij het keuzerooster vindt, wordt heel duidelijk uitgelegd hoe je dit keuzerooster kan invullen.

Hoe zeker ben je op dit moment van jouw studiekeuze?

- Ik weet nu al zeker wat ik volgend jaar ga studeren
- Ik twijfel nog tussen een aantal richtingen
- Mijn keuze wordt bepaald door een toelatingsproef
- Ik ga volgend jaar niet verder studeren

Voor welke studierichtingen zou je het keuzerooster willen invullen?

STUDIERICHTINGEN BESLISSINGSROOSTER	SCORE

Welke studierichting heeft de hoogste score?

6. Durven kiezen

Zijn er bij jouw keuze nog obstakels of grenzen waar je op botst? Zo ja, wat, wie, ... zou jou over de streep kunnen trekken?

.....

Maak je eerst en vooral niet ongerust over het feit dat je twijfelt. Het is namelijk in het moment van twijfel dat je geest open staat om alternatieven ten opzichte van elkaar af te wegen en verder te kijken dan het voor de hand liggende.

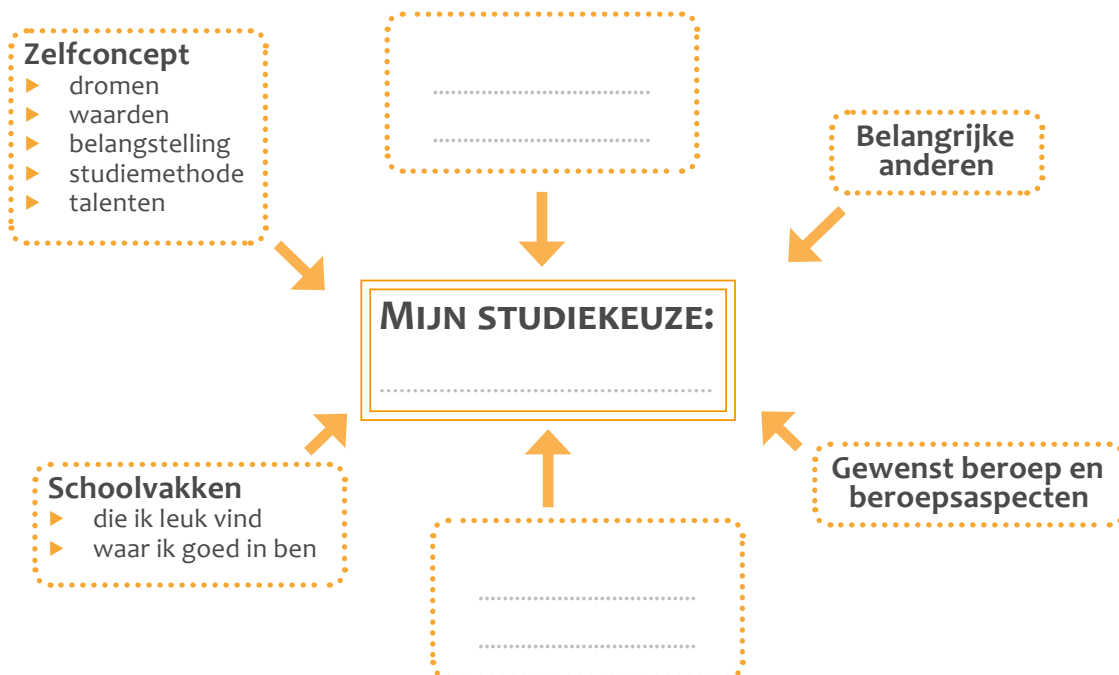
Neem de tijd om rustig over de dingen na te denken, maar durf de stap te zetten. Er is niemand die een glazen bol heeft en keuzes kunnen pas achteraf beoordeeld worden. Blijf niet te lang piekeren eenmaal je een sterke voorkeur hebt voor een bepaalde richting.

.....

Het kan zeker verhelderend zijn om je twijfels eens met anderen te bespreken, maar verlies niet uit het oog dat jij zelf de enige bent die de keuze maakt.

7. Definitieve studiekeuze

Door onderstaand schema in te vullen, krijg je een scherper zicht op mogelijke invloeden op je studiekeuze.

8. Aan welke instelling gaan studeren?

Ook al weet je al in welke instelling je gaat studeren, toch loont het de moeite ook de andere instellingen eens van naderbij te bekijken.

Ga op na in welke instellingen je de studierichting van jouw keuze kan volgen. Surf vervolgens naar elke website.

⇒ Wat valt je op als je alle instellingen na elkaar bekijkt?

.....
.....

⇒ Zijn er bepaalde kenmerken die je meer of minder aanspreken?

.....
.....

⇒ Aan welke instelling ga je volgend jaar studeren?.....

**Is er studie-
begeleiding?
Voor welke
vakken?**

.....
.....
.....
.....

**Kan je extra
lessen of
voorberei-
dingslessen
volgen?**

.....
.....
.....
.....

**Welke
vervolgoplei-
dingen kan je
hier volgen?**

.....
.....
.....
.....

**Hoe werkt
het examen-
systeem?**

.....
.....
.....
.....

**Welke vorm
van studie-
voortgangs-
bewaking
geldt in deze
instelling?**

.....
.....
.....
.....

**Wat is de
eigenheid
van de
opleiding
aan deze
instelling?**

.....
.....
.....
.....

klaar voor de start?

Kiezen is niet afgelopen met een keuze. Je identificeren met je gekozen studierichting en hogeschool of universiteit zorgt dat je zelfvertrouwen toeneemt.

1. Studiekeuze van naderbij bekeken

IK GA VOLGEND JAAR

STUDEREN.

- ▶ Hoeveel jaren duurt deze studie?

.....

- ▶ Zijn er specifieke toelatings- voorwaarden?

.....

- ▶ Ken je de specifieke geschiktheidseisen?

.....

- ▶ Moet je een thesis of eindwerk maken?

.....

- ▶ Ken je de inhoud van de vakken?

.....

- ▶ Welke vakken krijg je in het eerste jaar?

.....

- ▶ Moet je stage lopen?

.....

- ▶ Welke vervolgopleidingen kan je na deze studie volgen?

.....

- ▶ Tot welke functies leidt deze opleiding?

.....

- ▶ Welke taken zijn mogelijk?

.....

- ▶ Welke eigenschappen zijn nodig om te slagen in het beroep?

.....

- ▶ Hoe ziet een werkdag er uit?

.....

- ▶ Wat maakt deze opleiding aantrekkelijk voor mij?

.....

- ▶ Sluit deze opleiding aan bij mijn capaciteiten en voorkennis?

.....

- ▶ Zal ik bereid zijn hiervoor de nodige inzet te leveren?

.....

De studie

Het beroep

Jezelf

4. Hoe veel kost een jaar studeren?

Op langere termijn kan studeren je veel opleveren: een veelzijdige ontwikkeling, boeiend werk, een mooi inkomen. Op korte termijn zijn er echter kosten verbonden aan verder studeren.

Wat?	€	Tips!
Inschrijvingsgeld Te vinden op de website van de onderwijsinstelling waar je wil studeren.	€	► Wanneer je (bijna) in aanmerking komt voor een studiebeurs, kan je een verminderd tarief krijgen.
Huur kot Informeer je hiervoor bij de Dienst Huisvesting van de onderwijsinstelling	€	► In vele studentensteden vind je kamers die door de instelling zelf verhuurd worden.
Cursussen Dit kan verschillen tussen verschillende studierichtingen.	€	► Vele studentenkringen hebben een eigen cursusdienst waar cursussen tegen een verminderd tarief verkocht worden.
Ander studiemateriaal Sportuitrusting, materiaal voor kunstrichtingen, materiaal voor labo's en practica, stage, excursies...	€	► Hierover kan je je op de infodagen zeker informeren.
Vervoer Het vervoer van en naar huis en de verplaatsingen binnen de studentenstad.	€	► Zoek eens op of er voordeelformules zijn voor studenten (de Lijn, NMBS...).
Leefkosten Kosten om te eten, ontspanning	€	► Goedkoop eten kan je vaak in de studentenrestaurants.
.....	€	
.....	€	
TOTAAL	€	

Sommige studenten kunnen beroep doen op studiefinanciering "de studiebeurs". Meer informatie hierover vind je op www.studietoelagen.be.

6. Reflectieoefening

Het studiekeuzeprocés bestaat uit 6 studiekeuzetaken. Uit onderzoek (link op www.opstapnaar.be) blijkt dat:

- ⇒ leerlingen die minder werk maken van de studiekeuzetaken in het laatste jaar, minder binding voelen met hun studie in het hoger onderwijs: ze zijn minder zeker van hun studie en identificeren zich er minder mee.
- ⇒ de studiekeuzetaken een effect hebben op de mate van aanpassing in het 1ste trimester van het 1ste jaar hoger onderwijs: leerlingen die minder werk maken van hun studiekeuzetaken zijn minder gemotiveerd en spannen zich minder in om te studeren in het 1ste jaar hoger onderwijs.

Hoe verliep jouw studiekeuzeprocés?

Welke activiteiten heb jij gedaan rond de verschillende studiekeuzetaken?

Zijn er studiekeuzetaken die je naar jouw aanvoelen te weinig aandacht hebt gegeven?

Nee Ja → omcirkel

